

Sygn. akt V Ca 528/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia	SSO Małgorzata Moskwa (spr.)
Sędzia:	SSO Barbara Chłędowska
Sędzia:	SSR del. do SO Witold Benicki
Protokolant:	st. st. sekr. sąd. Edyta Rak

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w D.

przeciwko R. K. (1), M. K. i N. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego R. K. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Dębicy

z dnia 16 października 2013 r. sygn. akt I C 12/13

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego R. K. (2) na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt V Ca 528/14

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 9 września 2014 r.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 października 2013r., sygn. akt I C 12/13 Sąd Rejonowy w Dębicy utrzymał w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 5 września 2012 r. wydany w sprawie o sygnaturze I Nc 417/12 odnośnie zasądzenia kwoty 21.847,78 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 3 września 2012 rku do dnia zapłaty. W punkcie II wskazanego wyroku zasądzone od pozwanego R. K. (1) na rzecz powoda (...) sp. Z o.o. sp. k. Z siedzibą

w D. kwotę 2.691,00 zł tytułem kosztów procesu zaznaczając, iż pozwany R. K. (1) odpowiada solidarnie za koszty procesu z pozwanymi M. K. i N. K., od których zasądzono solidarnie koszty procesu nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 5 września 2012 r. wydanym w sprawie o sygnaturze I Nc 417/12.

U podstaw tego rozstrzygnięcia legły następujące ustalenia faktyczne.

Między stronami tj. (...) sp. Z o.o. W D. a P.H.U. (...) R. K. (1) z/s w K. została zawarta w dniu 1 czerwca 2006 roku umowa dealerska. Określała ona zasady prowadzonej między stronami współpracy. W ramach tej umowy powód sprzedawał pozwanemu pokrycie dachowe z blachy i niezbędne akcesoria dachowe w celu dalszej sprzedaży. Pozwany nabywał te towary u powoda we własnym imieniu i we własnym imieniu zbywał je klientom. Zgodnie z tą umową (...) przekazał dealerowi P.H.U. (...) R. K. (1) z siedzibą w K. status autoryzowanego dealera towarów nabywanych w (...) i upoważnił go do używania swojej nazwy (...) z dodatkiem (...). W § 3.2 podano że dealer zobowiązuje się względem (...) do terminowego regulowania zobowiązań wobec (...) oraz w § 3.5 ponoszenia wszystkich kosztów związanych z utrzymaniem prowadzonych oddziałów, płatnych na podstawie faktur wystawianych przez (...). Punkt 5 § 9 umowy podawał, że zapłata za zakupiony towar dokonywana będzie na podstawie faktury VAT wystawianych przez (...) a nie uregulowanie zapłaty za towar w określonym terminie upoważnia (...) do wstrzymania realizacji kolejnego zamówienia i naliczania ustawowych odsetek. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony od dnia 1 czerwca 2006 r. (§ 11) i zmiany umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności (§15). W dniu 1 listopada 2006 r. do tej umowy wprowadzono aneks nr (...), zaś w dniu 2 maja 2007 r. aneks nr (...), kolejne aneksy były datowane 2 stycznia 2007 r. i 1 czerwca 2007 r. (aneks nr (...)). W aneksie nr (...) wskazano że diler jest zobowiązany do ponoszenia części kosztów związanych z utrzymaniem reklamy na jego terenie i w przypadku reklamy typu billboard diler pokrywa 100 % kosztów najmu terenu pod reklamę, natomiast (...) zobowiązuje się do wyklejenia na własny koszt dwa razy do roku reklamy na billboardzie, a w przypadku reklamy innego typu to koszty najmu terenu pod reklamę ponoszą po połowie (...) z i dealer. Wskazano, że koszty utrzymania reklam ponoszone przez dealera płatne będą na podstawie refaktury wystawionej przez (...) w terminie do czternastu dni od dnia doręczenia faktury, a sposób płatności zostanie określony na fakturze. Powód (...) sp. Z o.o. sp.k. Z/s w D. dostarczył pozwanemu - Przedsiębiorstwu Handlowo Usługowe (...) z siedzibą w K. towar na łączną kwotę 22.009,74 zł. Pozwany uregulował kwotę 500,00 zł do faktury numer (...) i z tej faktury pozostała do zapłaty kwota 1956,89 zł. Łączna zaległość to kwota 21.006,72 zł.

Z uwagi na nieuregulowanie wyżej wymienionej kwoty powód pismem z dnia 18 stycznia 2012 roku wezwał pozwanego R. K. (1) do zapłaty w terminie siedmiu dni od daty otrzymania pisma. Zabezpieczeniem spłaty należności wynikających z umowy łączącej strony był weksel własny in blanco, który wystawił pozwany. Weksel ten poręczyli N. K. i M. K. podpisując się na jego rewersie z imienia i nazwiska oraz podpisali deklarację wekslową. Powód wypełnił weksel na kwotę 21.006,72 zł (należność główna) i 841,60 zł (odsetki ustawowe od 19 marca 2012 r.) - czyli na łączną kwotę 21.847,78 zł w dniu 19 marca 2012 r. Uczynił to zgodnie z postanowieniami zawartymi w deklaracji wekslowej dotyczącej umowy dealerskiej z dnia 1 czerwca 2006 r. N. i M. K. złożyli poręczenie solidarnie to kwoty 25.000,00 zł

Pismem z dnia 19 marca 2012 r. powód wezwał R. K. (1), M. K. i N. K. do wykupu wyżej wymienionego weksla w siedzibie powoda w terminie siedmiu dni roboczych od otrzymania wezwania. (...) spółka z o. o. z siedzibą w D. w dniu 23 grudnia 2008 r. został przekształcony w firmę (...) sp. Z o.o. s.k. na mocy art. 551 i następnym k.s.h., przejmując z mocy prawa wszystkie obowiązki i prawa swego poprzednika.

P.H.U. (...) wystawił w dniu 17 stycznia 2012 r. faktury VAT nr (...) wskazując jako odbiorcę (...) sp. z o.o. s.k. w D. na kwoty 19.999,00 zł za usługi reklamowe i marketingowe w okresie trwania umowy agencyjnej i dealerskiej. Zgodnie ze specyfikacją usługi te dotyczyły najmu powierzchni reklamowych, reklam w gazetach, instalacji oświetleniowej przy reklamach, wykonanie naklejek, przeróbki banerów itp. faktura ta została przesłana powodowi.

Sąd I instancji ustalając stan faktyczny w sprawie, odmówił waloru wiarygodności zeznaniom pozwanego w części, w której podał, że strony łączyła ustna umowa dotycząca wykonywania usług reklamowych oraz wystawienia faktury (...) na wyraźną prośbę pracownika powoda – B. R.. Sąd za niezgodne z prawdą uznał również twierdzenie pozwanego, że weksel był wystawiony przy umowie agencyjnej. Wszelkie te okoliczności nie znalazły bowiem oparcia w

materiale dowodowym zgromadzonym w przedmiotowym postępowaniu.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, iż roszczenie powoda jest w całości zasadne, czego wynikiem było utrzymanie w mocy nakazu zapłaty z dnia 5 września 2012 r. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Sąd wskazał co następuje. Weksel stanowiący podstawę wydania nakazu zapłaty spełniał warunki z art. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe (Dz. U. Z dnia 28.04.1936 r., nr 37, poz. 282). Sąd I instancji przywołał brzmienie art. 10 wymienionej ustawy. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż weksel niepełny charakteryzuje się tym, że istnieje porozumienie między wystawcą weksla a osobą, której wystawca wręczył weksel w celu późniejszego uzupełnienia. Z kolei ciężar udowodnienia, że weksel in blanco został wypełniony niezgodnie z umową spoczywa na pozwanym (art. 6 k.c.) Pozwany przyznał w czasie przesłuchania go w charakterze strony, że zalega z płatnością wobec powoda kwoty objętej pozwem, ale podniósł zarzut potrącenia z faktury (...). Sąd meriti odnosząc się do zarzutu potrącenia zgłoszonego przez pozwanego podkreślił, że zgodnie z art. 493 § 3 k.p.c. do potrącenia mogą być przedstawione tylko wierzytelności udowodnione dokumentami, o których mowa w art. 485 k.p.c. Załączona przez pozwanego faktura nie spełnia wskazanych wymogów. Nadto wystawienie przez pozwanego faktury (...) nie świadczy o istnieniu wzajemnych wierzytelności, aby potrącenie mogło być skutecznie dokonane.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. Naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest przepisu art. 233 k.p.c., poprzez niezważenie w całości zgromadzonego materiału dowodowego;
2. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy to jest przepisu art. 278 § 1 k.p.c., poprzez - pomimo zaznaczonych przez sąd wątpliwości co do wartości (kwoty) zaniechanie powołania biegłego dla oceny czy wskazana kwota potrącenia jest zasadna czy też nie, pomimo że ustawodawca ograniczył samodzielność jurysdykcyjną sądu, wyłączając spod jego kompetencji możliwość autorytatywnego ustosunkowania się do kwestii wymagających wiadomości specjalnych, co spowodowało niezważenie istoty sprawy, a w związku z naruszeniem przepisów prawa procesowego, to jest art. 232 zdanie drugie k.p.c.
3. naruszenie prawa materialnego w szczególności przepisu art. 60 k.c. poprzez jego niezastosowanie;
4. naruszenie art. 56 k.c. poprzez przyjęcie jako stanu faktycznego przez sąd sprzecznego z normami określonymi w wyżej wymienionym przepisie;
5. naruszenie przepisów postępowania które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez pominięcie uznanego co do zasady zarzutu potrącenia pomimo, iż w uzasadnieniu pojawia się wprost stwierdzenia o uznaniu potrącenia co do zasady za słuszne i zasadne, ostatecznie nie uwzględnienie zarzutu;
6. naruszenie przepisów to jest art. 217 k.p.c. w w związku z nieprzeprowadzeniem de facto dowodów z przyjętych jako podstawę rozstrzygnięcia w umowy oraz wpłat a w tym wpłaty z dnia 20 maja 2013 r.;
7. naruszenie zasad postępowania w ten sposób iż wyrażonej w art. 6 k.c. poprzez nałożenie obowiązku dowodzenia wszelkich faktów o zasadniczym dla rozstrzygnięcia sporu znaczeniu na stronę pozwaną, pomimo iż powód nie wykazał aby nie łączyła go z pozwanym umowa inna niż pisemna, a dowodem czego słów rozliczenia tylko w formie kompensat których to okoliczności sąd nie uwzględnił;
8. błędną kwalifikację prawną czyli wysuwanie wniosków prawnych z oświadczeń woli, których treść błędnie ustalono i błędnie wyjaśniono;

9. błędne ustalenia treści umowy jakiej rzekomo strony nie zawarły, co stanowi naruszenie normy prawnej przez błędną wykładnię podobnie jak nie uwzględnienia wypracowanego przez blisko dziesięciolecie współpracy zwyczaju rozliczenia kompensat;
10. ustalenie istnienia oświadczeń woli o treści przez strony nie złożonych;
11. brak po stronie sądu zasad logicznego rozumowania;
12. niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy oraz brak rozpatrzenia sprawy co do jej istoty;
13. naruszenie przepisów art. 98 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. poprzez ich zastosowanie.

Powołując się na powyższe zarzuty pozwany wniósł o uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu w I i II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne, podobnie jak dokonane na ich tle rozważania prawne.

Odnosząc się do zarzutu skarżącego dotyczącego naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. poprzez zaniechanie przez Sąd rozważenia całości zgromadzonego materiału dowodowego, godzi się wskazać, iż jest on bezzasadny. Apelujący nie określił w jaki sposób miałyby dojść do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Dla uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. niezbędne jest wykazanie błędu w rozumowaniu Sądu I instancji, bądź niezgodności wyciągniętych przez Sąd wniosków z zasadami doświadczenia życiowego czy właściwego kojarzenia faktów. Nie jest przy tym wystarczające przytoczenie przez skarżącego jego własnej wersji wydarzeń, będących

przedmiotem postępowania dowodowego przed Sądem Rejonowym. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż Sąd I instancji dokonał oceny dowodów zgodnie z dyspozycją art. 233 k.p.c. oceniając materiał dowodowy w sposób bezstronny i racjonalny, opierając się przy tym na wszechstronnym rozważeniu materiału dowodowego. Z analogicznych względów należało uznać za bezzasadny zarzut dokonania błędnych ustaleń faktycznych poprzez przyjęcie, iż weksel miał zabezpieczać zobowiązania pozwanego wynikające z umowy dealerskiej, zarzut dokonania błędnej interpretacji umowy, naruszenia zasad logicznego rozumowania w ustaleniu stanu faktycznego. Sąd Odwoławczy zważył, iż twierdzenia skarżącego polegają na gołosłownej polemice z ustaleniami poczynionymi przez Sąd I instancji i nie mają oparcia w dowodach. Apelacja skarżącego we wskazanym zakresie ograniczała się do przedstawienia jego własnej wersji wydarzeń. Skarżący w środku zaskarżenia próbował przenieść na Sąd, ciężący na pozwanym z mocy art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. To strony, a nie Sąd są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one także ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Rola Sądu nie sprowadza się do wyszukiwania dowodów dla poparcia wiarygodności twierdzeń jednej ze stron postępowania, godziłoby to bowiem w konstytucyjną zasadę bezstronności Sądu. Uprawnienie przewidziane w art. 232 zd. 2 k.p.c. ogranicza się do szczególnych przypadków, gdy przeprowadzenia dowodu wymaga interes publiczny, a taki wypadek nie ma miejsca w niniejszej sprawie. Niezależnie od powyższych argumentów zauważyć trzeba, iż skoro oświadczenie o potrąceniu nie mogło odnieść skutku bez spełnienia warunków określonych treścią art. 493 § 3 w zw. Z art. 485 k.p.c. a nadto nie zostało udowodnione co do zasady, to powołanie biegłego było zbędne, tym bardziej, iż nie wiadomo co miałyby stać się przedmiotem jego oceny.

Z zagadnieniem ciężaru dowodu wiąże się również zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie powołania biegłego przez Sąd dla oceny zasadności kwoty przedstawionej do potrącenia przez pozwanego. Godzi się zauważyć

w pierwszej kolejności, iż wbrew twierdzeniom skarżącego przedmiotem wątpliwości Sądu nie była kwota, której potrącenie zgłaszał pozwany. Skarżący także niezgodnie z prawdą podawał, iż Sąd I instancji w uzasadnieniu uznał potrącenie za zasadne. Wskazać należy, iż słusznie Sąd Rejonowy nie odniósł się do kwestii zasadności potrącenia. Oświadczenie woli pozwanego o potrąceniu nie mogło być bowiem uwzględnione przez Sąd, z uwagi na brak dowodów wskazujących na istnienie wierzytelności pozwanego. Nadto słusznie Sąd I instancji wskazał, iż biorąc pod uwagę dyspozycję art. 493 § 3 k.p.c. po wydaniu nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, do potrącenia mogą być przedstawione tylko wierzytelności udowodnione dokumentami o których mowa w art. 485 k.p.c. Badanie merytorycznie przez Sąd zarzutu potrącenia w niniejszej sprawie, zakładając nawet, iż wierzytelność pozwanego byłaby udowodniona stanowiłoby naruszenie art. 493 § 3 k.p.c. bez

przedłożenia dokumentów, spełniających kryteria z art. 485 k.p.c. Nie przeprowadzenie przez Sąd dowodu z urzędu – z którego pozwany wywodził zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. i art. 232 zd. 2 k.p.c. - było w pełni uzasadnione, jako zgodne z zasadą kontradyktoryjności. W art. 232 przewidziane jest uprawnienie Sądu do dopuszczenia dowodu z urzędu, jednakże to do Sądu należy ocena potrzeby przeprowadzenia takiego dowodu.

Zarzut naruszenia art. 56 k.c. nie został przez skarżącego poparty żadnymi argumentami, skarżący nie wskazał w jaki sposób miałyby dojść do obrazu tego przepisu. Za argument nie można bowiem uznać ogólnikowego stwierdzenia, iż Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego nie wziął pod uwagę treści tegoż przepisu.

Nie jest trafny zarzut naruszenia art. 217 k.p.c. poprzez brak przeprowadzenia dowodów z umowy dealerskiej i potwierdzenia wpłat dokonywanych przez pozwanego. Na rozprawie w dniu 8 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy dopuścił dowód z umowy dealerskiej, a następnie przeprowadził dowód poprzez jego odczytanie. Wbrew zarzutom skarżącego Sąd I instancji nie oparł ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia na wpłatach, z których nie przeprowadził dowodu. Sąd meriti ustalenia faktyczne oparł na wszechstronnym rozważeniu całości materiału dowodowego, na który powołał się w uzasadnieniu, a wśród którego brak wskazania na dowód z wpłat dokonanych przez pozwanego. Pozwany nie składał wniosku o przeprowadzenie dowodu z dowodu wpłaty z dnia 20 maja 2013 roku, co tym bardziej świadczy o bezzasadności jego zarzutu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na zasadzie art. 98 §1 k.p.c. Ponieważ apelacja została oddalona to pozwanego należało uznać za przegrywającego sprawę w tej instancji. Kwota zasądzona od pozwanego stanowi koszt powoda związany z wynagrodzeniem reprezentującego go profesjonalnego pełnomocnika. Wysokość tego wynagrodzenia ustalona została na podstawie art. 98 §3 k.p.c. w zw. Z art. 391 § 1 oraz §2, §6 pkt 5 i §11 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013r., poz. 490).